

Atrium

Magazín pre
kultúru bývania,
dizajn a architektúru

HOME
OFFICE
TIP
na dobrú
pracovňu

BRATISLAVA
Naše, a predsa svetové

BERLÍN
Mimo zabehaných koľají

LUBLIN
Chrám autobusárov

Domček v préríi

KAPSKÉ MESTO: VINÁRSKE SÍDLO «WINELANDS VILA» JE STAVBOU
V PRÍKLADNEJ SYMBIÓZE S PRÍRODOU NAOKOLO

*Elegantný rodinný dom «Winelands Villa» je dobre
namiešanou zmesou moderného dizajnu a tradičnej
farmárskej architektúry. Inšpiráciu čerpá nielen
z ľudového staviteľstva kapštianskeho regiónu,
ale aj z motívov provensalskej proveniencie.*

Rozoberanie stereotypov

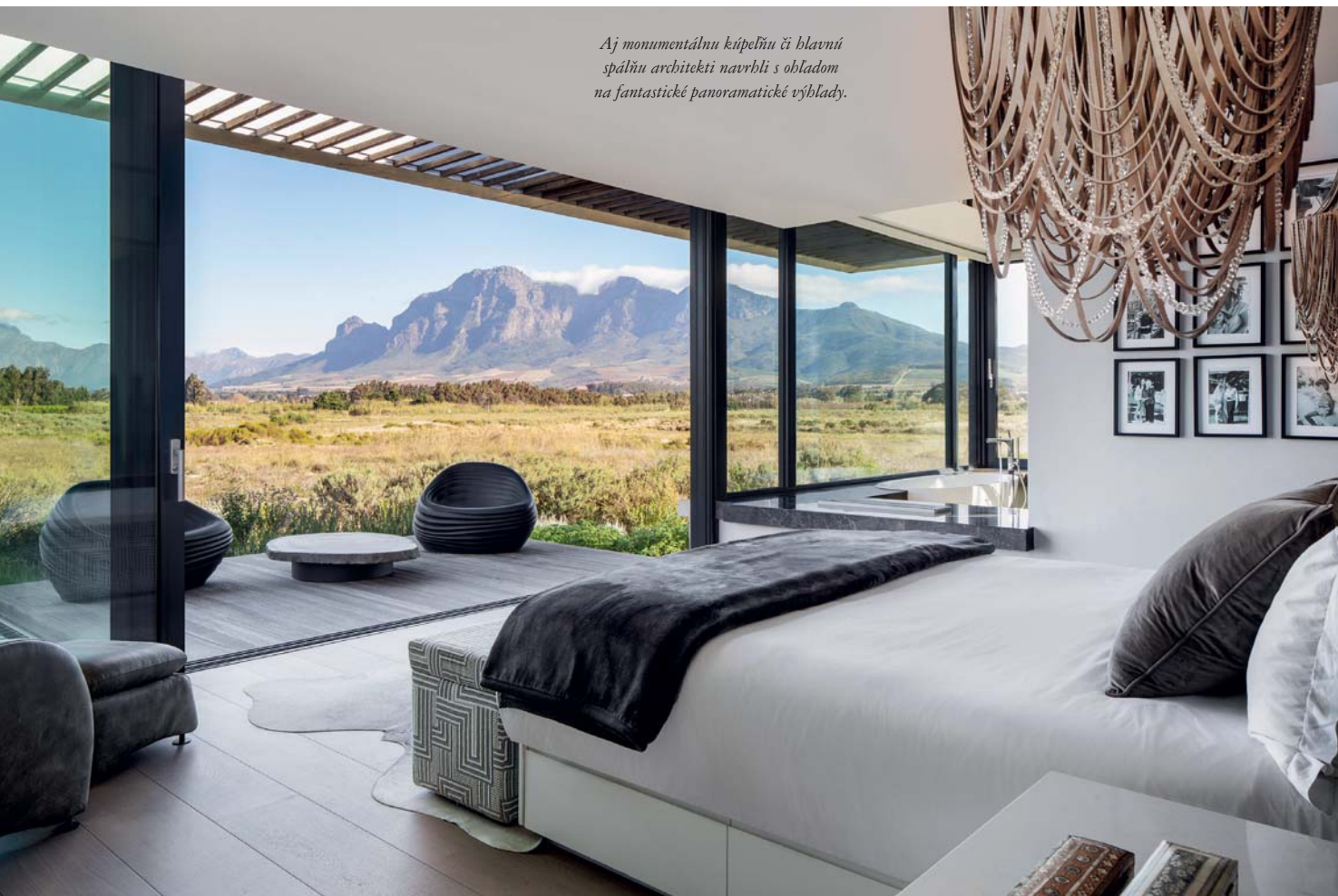
Architekti tejto juhoafrickej rezidencie rozobrali všetky zaužívané predstavy o sedliackej usadlosti doslova «na skrutky». Namiesto toho z nich poskladali svieži a moderný výklad vinohradníckej architektúry.

Redakcia: Ing. Viola Bárcziová; Foto: Adam Letch (s láskavým dovolením v2com)

Tradičný motív trámového stropu s výhľadom do otvoreného podkrovia nabradila moderná interpretácia: drevené obloženie plôch rytmizujú čierne oceľové «krokvy» obsadené bodovým osvetlením.

*Aj monumentálnu kúpeľňu či hlavnú
spálňu architekti navrhli s obľadom
na fantastické panoramatické výhľady.*

*Charakteristickým obrazom domu
sú šikmé strechy s výraznými
presahmi, ktoré vďaka prepracova-
vaným detailom dosiahlí súčasný
výraz. Aj celkový akord materiá-
lov pôsobí moderne, hoci je zložený
z tradičných prvkov: nepravidel-
ného kamenného muriva, šindľa či
bielej omietky.*

Valcová komora panoramatického kozuba je uložená na kamennom podstavci – monolitickom bloku ručne opracovaného pieskovca, ktorý akoby levitoval nad podlahou.

Tentoraz sme sa vydali do Juhoafrickej republiky, do krajiny, kde už tradične vznikajú oslnivé architektonické realizácie domov zasadených do malebnej prírodnej scenérie. Prepychové sídlo «Winelands Villa» sa nachádza na panstve «Gentleman's Estate»: v lokalite revitalizovaného biotopu «fynbos», teda typickej prírodnej krajiny v okolí Kapského Mesta, ktoré v dôsledku miernych daždivých zím či horúcich a suchých liet umožňuje rast len nízkej krovinatej zelene bez stromov. «Fynbosovým» údolím medzi mestami Paarl, Val de Vie a Franschhoek, kde sa vinárske sídlo nachádza, preteká riečka Berg. Afrikánčina v názvoch miest odkazuje na francúzsku stopu (napríklad Franschhoek znamená «francúzsky kút»). To preto, lebo tieto končiny kedysi obsadzovali kolonisti z Francúzska, ktorí sem priniesli svoje vinárske znalosti.

Neodmysliteľnou súčasťou rezidence «Winelands Villa» je domáca vinotéka s expresívne rozvrhnutými policami na fľaše.

Členitý pôdorys viacnásobne rozvetvených krídel architektom zo štúdia ARRCC umožnil, aby dom obkolesili množstvom dvorov a zákutí s bohatou výsadbou zelene.

Asymetrický zárez pri vrchole krovu je nenápadným, no rafinovaným prvkom, ktorý dynamizuje kompozíciu šikmej strechy.

Kuchyni kraluje úbladný kamenný ostrov, ktorý svojím rozmerom ovládol celý priestor.

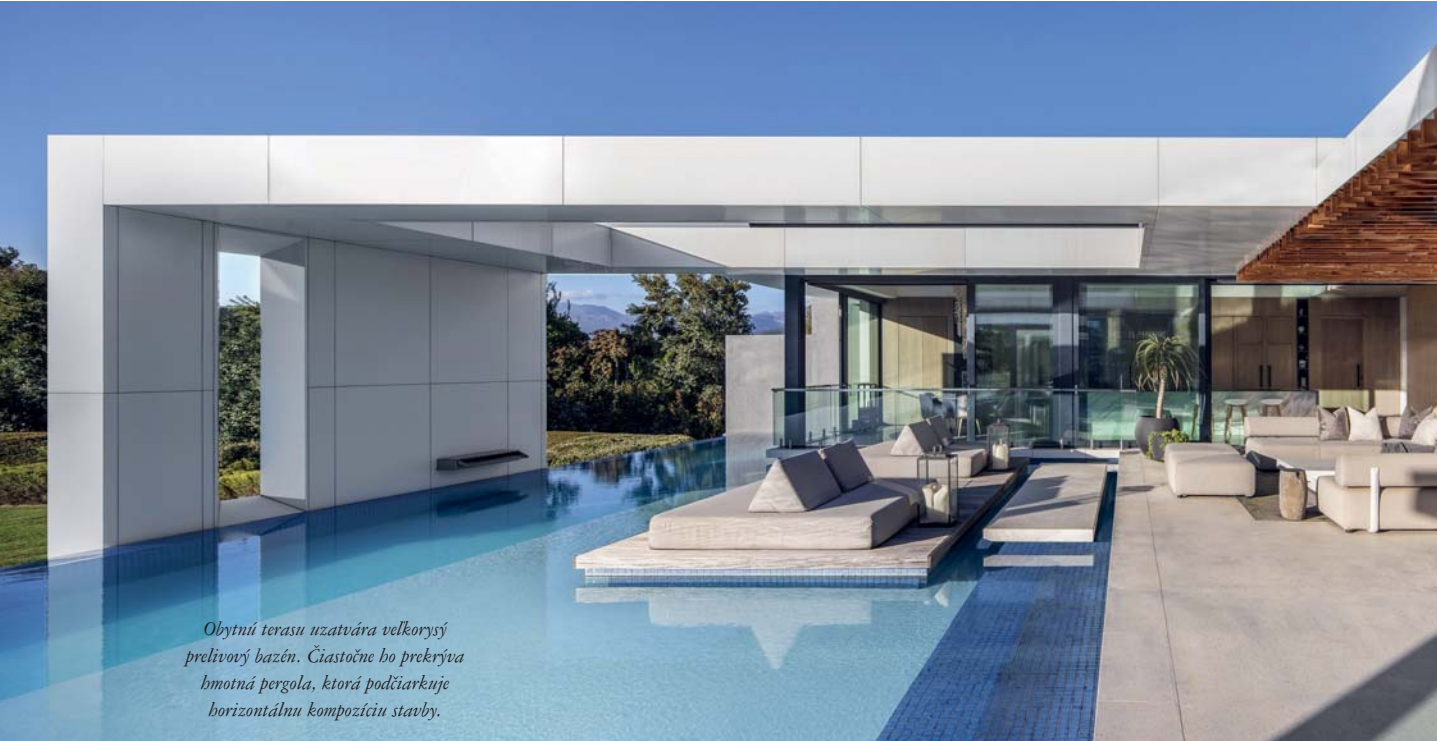
Rezidencia «Winelands Villa»
 Kapské Mesto; Južná Afrika
 Architektúra: ARRC a SAOTA
 Interiér: Michele Rhoda, Leigh Daniels, Maajidab
 Sait, Stefan Antoni
 Interiérová štylistika: Salomé Interiors
 Architektúra okolia: Warren Labuschagne
 Realizácia: 2020
 Celková zastavaná plocha: 742 m²

Neprekvapí, že architekti zo spoločnosti ARRC pri návrhu «Winelands Villa» siahli nielen po tradičnom tvarosloví kapštianskej ľudovej architektúry, ale inšpirovali sa aj provensalským dedičstvom. Estetika domu tak čerpá silný výraz najmä z mohutných šikmých striech, viditeľného krovu v interiéri či materiálovej palety postavenej predovšetkým na masívnom dreve, prírodnom kameni a typickej bielej omietke.

Tak ako sa na vinárske panstvo patrí, architekti rozvinuli stavbu v zložitejšej pôdorysnej stope. Pôvodne zamýšľané krídla v tvare písmena H rozvetvili do krížového usporiadania piatich prekrývajúcich sa štvorcov. Centrálny priestor – štvorcovú halu, vyčlenili na obývaciu a jedálenskú časť. Prekrývajúcimi sa rohmi ju prepojili s ďalšími traktmi: spálňovým, kuchynským či technickým. Geometria pôdorysu spôsobila, že interiér sa otvára

výhľadom do všetkých strán, do krajiny údolia s kopcovitými masívmi Dračích vrchov, Simonsbergu a Paarlu na obzore. Vytvára aj chránené terasy na oboch koncoch centrálnej haly, takže v každom okamihu dňa je aspoň jedna z nich odvrátená poryvom prevládajúcich veterných prúdov. Vďaka zaskleným posuvným dverám, ktoré sa týčia od podlahy po strop a v prípade potreby sa bez zvyšku zasúvajú do postranných stien, zaniká rozhranie medzi interiérom a exteriérom. Priehľady «prúdia» obývacou izbou, akoby šlo o pavilón. Sériu zelených zákutí a dvorov okolo domu ešte viac umocňuje prelínanie vnútrajška s prírodou: akoby stavbu «všili» priamo do krajiny.

Centrálna hmota domu má dvojnásobnú výšku – so šikmou strechou sa týči nad ostatné krídla a vytvára nielen vznešený vnútorný priestor obývacej časti, ale aj veľkolepý vstup. V otvo-

Obytnú terasu uzatvára veľkorysý prelivový bazén. Čiastočne ho prekrýva hmotná pergola, ktorá podčiarkuje horizontálnu kompozíciu stavby.

Panoramatické okno v jedálni rámuje malebný výhľad na vzdialené horské masívy – zakvitnutá krajina údolia rieky Berg sa stáva doslova živým obrazom.

renej dispozícií sa ťahá od predsiene dozadu na terasu s bazénom; a ešte ďalej na rozľahlý horizont «fynbosu». Rozdiely vo výškach stropov rozohrávajú proporcie interiéru s ohľadom na ľudskú mierku: v súkromnejších častiach sú útulnejšie a intímnejšie. Zároveň stále zachovávajú pocit otvoreného, prepojeného usporiadania. Výsledkom je domácnosť balansujúca na rozhraní nenútenosti a prepychu. V «ohnisku» obývacej izby pohľady priťahuje výrazná vertikála kozubového telesa s komínom siahajúcim do výšky krovu. Kozub je umiestnený na monumentálnom podstavci z ručne opracovaného pieskovcového kameňa. Jeho surovú textúru

vyvažujú úhladné a jednoduché prírodné materiály vo zvyšku priestoru. Betónové stierky a biele omietky na stenách, hladké obloženie podkrovia z dreva hrejivého odtieňa či nenápadné textúry čalúnenia sú zámerne zjemnené, aby celková estetika domu pôsobila čisto a úhladne. Za zmienku stojí nenápadný detail pri vrcholovej väznici krovu – asymetrický zárez so skrytým osvetlením, ktorý šikmý strop dynamizuje. Obytný priestor prirodzene pokračuje v exteriéri spomínanou obytnou terasou. Jej zariadenie pripomína rezort s bazénom, elegantnou pergolou a «ostrovom» plážových ležadíel. Rozšírený baldachýn prekrývajúci terasu je článkom architektúry, ktorý zdô-

razňuje horizontálne vedenú kompozíciu stavby. Aj v ďalších častiach domu, napríklad v kúpeľni, je dôležité prepojenie exteriéru s interiérom. Dom, voľne zasadený do otvorenej krajiny, umožňuje, aby okolitá príroda doslova «nakúkala» obyvateľom dovnútra. Symetrická kompozícia priestorov vytvára vyvážený interiér, ktorý zdôrazňuje výhľad ako ústredný bod. Hoci tento dom rešpektuje zásady prepychového sídla, celkom hladko dokázal vkĺznuť do krajinného obrazu, prirodzene splynúť s okolím a svojim obyvateľom poskytnúť požadované pohodlie aj ochranu. Samozrejme, bez toho, aby čo len trochu pripustil akýkoľvek štýlový kompromis.